

FUNDACIÓ ILURO
MATARÓ

PREMI BONES PRÀCTIQUES DE LECTURA FÀCIL 2017

Projecte: VIATGERS INTRÈPIDS

Promou: FUNDACIÓ ILURO

RESUM

Hi ha escriptors que han confessat que escriure és per a ells una necessitat tan bàsica com beure o menjar, però crec que són encara més lectors els que es veuen atrets irremeiablement pels llibres. Pàgines plenes de paraules aparentment inofensives de les que sembla impossible sospitar com s'apoderen de l'ànima. Però quan llegim, baixem totes les barreres i ens endinsem en un somni pel que ens deixem bressolar. De vegades ho fa la mar brava per la que naveguen els protagonistes de la història, d'altres el vent que empeny el globus aerostàtic i d'altres els sentiments d'alegria o tristesa d'aquell qui seguim pàgina rere pàgina. Llegir és sentir i aprendre sobre nous mons, noves persones i noves cultures, és viatjar sense moure els peus de terra i deixar-se transformar en cada nova aventura. I tot això és el que fem en el nostre club de lectura.

Ens vam conèixer el setembre del 2015, gràcies a que la **Fundació Iluro**, una fundació recent amb vocació cultural i social arrelada a la ciutat de Mataró, va tenir la genial idea de crear-lo. Tot i que ara sumen un total de 7 projectes, llavors aquest era el segon i el primer d'aquestes característiques a la ciutat. La Mireia Vall, la responsable de gestionar tots els voluntariats de la fundació, es va posar en contacte amb nosaltres, la Maria Mayol, professora i bibliotecària jubilada, i l'Anna Sant, de vint-i-dos anys graduada en Estudis Literaris. Ens va proposar dinamitzar aquest projecte adreçat a adults de la **Fundació Maresme**, una entitat que promou i impulsa la integració social i la millora de la qualitat de vida de les persones amb discapacitat intel·lectual de la comarca. L'**objectiu** era, i continua sent, mantenir una rutina i un propòsit de millora en la lectura en veu alta i comprensió lectora i esdevenir un lloc idoni de reunió i integració en el que diversos perfils poguessin sentir-se units. En aquell moment no ens coneixíem, però la Mireia va encertar de ple perquè juntes formem un gran equip que es complementa, cohesionant les nostres perspectives, energia, passió i experiència per aconseguir fer precisament d'aquest projecte molt més que un simple club de lectura de sis participants i dos voluntàries.

METODOLOGIA

La idea original consistia en reunir-nos tots els divendres en sessions d'una hora i mitja, com així fem, en les que la Mireia ens dóna la benvinguda i ens ajuda en tot allò que necessitem, per trobar-nos i llegir conjuntament en veu alta, cadascú amb el seu propi llibre, i pensar i debatre entorn les obres de la col·lecció **Lectura Fàcil** que ens proporciona la biblioteca de la Fundació Iluro en la que realitzem l'activitat.

Formació prèvia i flexibilitat per adaptar

Per tal d'engegar-la vam acudir a la V Jornada "Lectura Fàcil i biblioteques: una col·laboració d'èxit". No obstant, ens vam adonar que el nostre grup requeria ser flexible i adaptar-nos conjuntament a les nostres necessitats. Així va ser com vam passar a tenir un sol llibre que compartíem entre tots, de manera que el qui llegia s'esforçava més per ser clar i entenedor i els altres per escoltar, estar atents i animar als companys a anar millorant. El sistema va tenir tant d'èxit que és el que seguim emprant. Cadascú pot triar el seu ritme i llegir una, dues o tres pàgines, aleshores passa el llibre al següent i aquest fa el mateix. Cada vegada que un de nosaltres té un dubte, ja sigui de vocabulari, dicció o de la història, parem i el posem en comú per ajudar-nos entre tots. I al final de cada capítol o quan tenen lloc fets sorprenents o importants ens aturem per recordar de què va la narració, com s'ha arribat fins a aquell punt i què és el que pot passar ara. De la mateixa manera, en les obres complicades anatem els noms de tots els personatges per poder establir sempre les seves relacions, sobretot quan són de misteri. Ens encanten perquè ens agrada moltíssim fer de detectius! Un dels moments en que els nostres caps van treure més fum va ser quan vam intentar esbrinar el codi de l'Escarabat d'or. Sempre aprofitem tots els materials que acompanyen els llibres, ja siguin dibuixos dels personatges o mapes que ens agrada imprimir i en els que anem assenyalant la ruta dels valents protagonistes, com Robinson Crusoe o Ulisses i la seva tripulació. D'altres vegades també treballem amb l'ordinador per anar buscant informació i fotografies de tot allò que s'explica ja que així ens és més fàcil transportar-nos-hi i aprendre d'elles.

Quantes cultures i llocs hem descobert! I cada vegada aprenem més, fins i tot en algunes ocasions aprofitem per projectar i veure les pel·lícules dels llibres, com *El llibre de la selva* o *La volta al món en 80 dies*, per comparar els fets llegits i analitzar les adaptacions, observant les semblances i les diferències.

De Club de lectura fàcil a Viatgers Intrèpids

De fet, al principi ens anomenàvem Club de lectura fàcil i degut a com ens va arribar a agradar aquest darrer llibre, vam decidir canviar-lo per **Viatgers Intrèpids** (amics de la lectura), perquè després de viure aventura rere aventura plegats és el que sentim que som. Ens agrada molt llegir en grup i gaudir dels avantatges que comporta.

Un dels **objectius** d'aquest projecte era oferir també un lloc de trobada social, pel que estem tan orgulloses de poder dir que ara som un grup d'amics, encantats d'obrir les portes a aquells qui vulguin seguir sumant-se a nosaltres. Malauradament, l'Aida, una de les primeres participants, no va poder continuar perquè li va sortir una feina en el mateix horari, però per altra banda va venir la Laura. A més a més, en Xavi, un amic d'alguns del grup i ara ja de tots, ve sempre que té vacances perquè li encanta gaudir amb nosaltres de la lectura però no ho pot fer més sovint degut a l'horari de la feina. I és que cada vegada estem més units i no ens limitem a llegir, sinó que convertim cada sessió en un gran viatge.

Som allà quan ens sentim més tristos també i en parlem, i de la mateixa manera celebrem les ocasions especials com el Nadal, la Pasqua o els aniversaris. Va ser precisament el primer Nadal que passàvem junts quan vam muntar un arbre amb llibres que la Fundació va utilitzar com a postal nadalenca per felicitar a tothom. Pel que fa a Sant Jordi, per nosaltres s'ha convertit en una tradició anar a passejar, veure les diferents paradetes i esmorzar tots junts. Tenim pensat fins i tot fer alguna excursió que puguem relacionar amb els llibres.

Impacte en el foment de l'hàbit lector, la socialització i la memòria

Gaudim molt plegats i creiem que el grup està tenint un impacte positiu en tots nosaltres. Si bé és cert que no tenim un sistema per mesurar els avenços, aquests són molts. No ens agradava la idea de que el grup sentís pressió o que es posava a prova i per tant es preocupessin més d'això que de gaudir de la lectura, pel que vam preferir que fos el temps el que els posés de manifest, i així ha estat! Sempre tenim en compte les millores i en parlem per animar-nos a seguir avançant i guanyant confiança, al mateix temps que ens motiva a seguir amb les mateixes ganes o més. Ells són els primers en veure que a part de llegir millor i tenir menys vergonya, tot això els dóna més seguretat al parlar també.

Aprenem paraules i conceptes nous, però també quins són els estils de llibres que més ens agraden.

Adorem els d'aventures i misteri però en canvi vam haver d'aturar la lectura del de *La crida del bosc* perquè ens agraden molt els animals i ens feia pena. Així que en cada lectura descobrim noves facetes nostres i nous punts de vista, que es posen de rellevància amb les activitats del darrere amb les que generem bons debats i podem aprofundir millor cada llibre. I precisament gràcies a aquestes adaptacions i el seu format ens anem contagiant de passió lectora, cap d'ells vol fer ni tan sols vacances, i de valentia per provar nous llibres, però la veritat és que aquests són els nostres preferits i els que s'adapten millor a nosaltres.

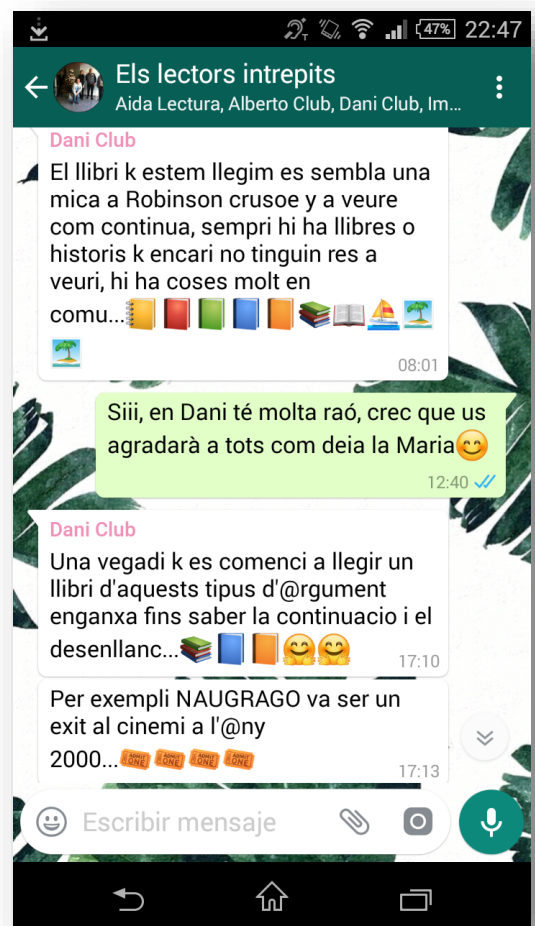
Xifres

Ja n'hem llegit onze: *El fantasma de Canterville, El Dr. Jekyll i Mr. Hide, L'escarabat d'or, La volta al món en 80 dies, El misteri de l'habitació groga, L'Odissea, L'illa del tresor, El llibre de la selva, Robinson Crusoe, L'home invisible i Capitans valents*.

Ens encanten les vostres propostes i per això seria increïble guanyar un dels lots de llibres que premieu.

Al mateix temps, totes aquestes sessions ens han ajudat a veure també que estem millorant la nostra memòria. Mentre al principi ens costava recordar què havia passat a la pàgina anterior, ara memoritzem llibres sencers i establim comparacions entre ells i situacions de la vida quotidiana.

Tenim un **grup de whatsapp** per poder parlar durant tota la setmana i mantenir el contacte amb tots els que han estat participants en algun moment i de vegades ens sorprenem rememorant llibres amb pel·lícules que algú de nosaltres veu.

Com veieu, **som molt més que un grup de lectura**, som un grup d'amics reunits pels llibres que han trobat el seu petit oasis al que escapar-se tots els divendres, que ja sumen un total de 82 moments màgics, i pel que donem gràcies ja que nosaltres, la Maria i l'Anna, també aprenem cada dia d'ells nous punts de vista i noves maneres de ser feliços. Club de lectura fácil.

FUNDACIÓ ILURO

(entitat organitzadora)

Equip de voluntàries

Maria Mayol i Anna Sant

Responsable voluntariat

Mireia Vall

Directora

Marta Ibarz

FUNDACIÓ MARESME

(entitat beneficiària)

Assistents al club

Imma Oller, Laura Gutiérrez, Dani Villares, Jordi Casals, Alberto Ochoa, Jaume Perich

Responsable

Lourdes Puig

Director

Albert Vidal

PERFIL DEL GRUP I VALORACIÓ PER PART DE LA FUNDACIÓ MARESME

El grup està format per 7 persones, 4 homes i 3 dones, amb discapacitat intel·lectual, vinculades a la Fundació el Maresme que de forma estable setmanalment participen de l'activitat del Club de lectura fàcil.

Son persones adultes, totes elles amb diagnòstic de discapacitat intel·lectual, amb un nivell alt d'autonomia, que els hi permet participar d'activitats externes a la Fundació i en un entorn normalitzat, però alhora persones sense la iniciativa suficient per poder planificar de forma individual i espontània una activitat de lectura.

Son també persones de mitja edat, amb nivell de comprensió lectora baix, que des de feia anys no gaudien de la lectura de forma individual ni grupal. Tampoc tenien la capacitat d'escollir llibres adequats a les seves possibilitats. Bo i així mantenien un cert interès en la lectura i la capacitat d'entendre el que llegien.

Son també persones que de forma continuada, necessiten molt d'algun tipus de suport per a organitzar-se, per a planificar i per a mantenir la constància, l'interès i la motivació.

Son persones amb poca relació social i participant d'aquesta activitat se'ls hi ofereix un plus de relació social que seria difícil d'aconseguir d'una altra manera. Realitzen una activitat en un entorn normalitzat al voltant de la lectura que de ben segur pel seu compte no els hi seria accessible.

Son persones que no estan acostumades a utilitzar espais públics com és una biblioteca, perquè sempre han estat ateses en centres d'atenció especialitzada, no ho tenen com a hàbit i els hi fa un cert respecte.

Els membres del grup s'han mantingut constants i han participat d'una forma estable en l'activitat. La seva participació és totalment voluntària, per tant vol dir que l'activitat els hi agrada i els motiva. La lectura per a ells ha sigut una font de plaer i enriquiment personal.

Entre ells no es coneixien i sí que ha millorat en el temps també la cohesió com a grup.

A nivell individual s'han detectat millores molt importants en quan a la seva autoestima i seguretat.

Alguns d'ells han fet millores importants en la capacitat de concentració, en la fluïdesa en la parla, en un to de veu més alt i en la utilització de més paraules alhora d'expressar-se.

Alguns d'ells s'han obert més al grup i s'ha detectat més participació en el comentari de la lectura així com alhora d'explicar experiències i situacions més personals, potenciant una actitud més reflexiva.

La valoració en general és molt positiva i enriquidora. Tots reconeixen que hi ha aspectes de millora en la lectura, així com en els aspectes més relacionals i d'autoestima personal.

Facilitar l'accés a un equipament cultural a les persones amb discapacitat, ha trencat prejudicis preconcebuts per a la població general, sent presents amb normalitat dins l'entorn.

Hi ha un agraïment general per part de les seves famílies.

5 de novembre 2017

Lourdes Sellarès

Servei de Diagnòstic i Orientació

Plaça dels Bous 3-5 108301 | Mataró

93 790 47 48

lsellares@fundaciomaresme.cat

www.fundaciomaresme.cat